

Hartolan kunta antaa valtiovarainministeriölle seuraavanlaisen lausunnon liittyen kuntalain kokonaisuudistukseen:

Kunnan yleinen toimiala (2 §)

Joustavan sääntelyn tavoitteena on, että kunta voi tarvittaessa sopeuttaa toimintaansa eri aikoina uusien olosuhteiden ja tarpeiden mukaisesti. Säännös on tarpeellinen ja kannatettava.

Kunnan toiminnan käsite (6 §)

Lakiin esitetty kunnan toiminnan käsitteen laajentaminen koskemaan kuntakonsernin toimintaa ja yhteistoimintaa vastaa hyvin kuntien nykytilaa ja johtamisympäristöä.

Kuntatalousohjelma (12 §)

Lakiluonnokseen esitetty kuntatalousohjelma on hyvä uudistus ja väline kuntien talouden ja rahoitusaseman tarkasteluun. Koko kuntatalous huomioitaisiin nykyisestä menetelmästä poiketen ottamalla huomioon lakisääteisten tehtävien lisäksi kuntien itsehallintonsa nojalla itselleen ottamat tehtävät.

Kuntavaalien ja valtuuston toimikauden alkamisen ajankohdan muuttaminen (15 §)

Kuntavaalien toimittamisen siirtäminen huhtikuuhun ja valtuuston toimikauden alkamisen muutos kesäkuuhun on perusteltua kunnan talousarvion ja taloussuunnitelman käsittelyn ja päättämisen kannalta.

Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä vanhus-, vammais- ja nuorisovaltuustoa koskevat ehdotukset (5 luku).

Valtuustolle on annettu laaja harkintavalta suoran demokratian laajuuden ja muodon suhteen. Esitys on hyvä ja kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen on kannatettavaa.

Kunnan toimielinorganisaation ja johtamisen vaihtoehtoiset organisointitavat (31, 34, 37 ja 38 §)

Kunnan toimielinten osalta laki antaa kunnanvaltuustoille harkintavaltaa kunnan toimielinorganisaation rakentamiseen. Myös valtuuston puheenjohtajan, kunnanhallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajat sekä lautakuntien ja

valiokuntien puheenjohtajien toimiminen päätoimisena tai osa-aikaisena luottamushenkilönä antaa mahdollisuuden kunnalle rakentaa sille tarkoituksenmukaisimman päätöksentekojärjestelmän.

Kuntastrategia (39 §)

Kuntastrategialle on lakiluonnoksessa annettu suuri ohjausvalta talouden ja toiminnan suunnittelun välineenä. Toimintaympäristön, teknologian ja maailmantalouden muutokset vaikuttavat kunnan päätöksentekoon ja niihin on joskus reagoitava nopeastikin. Strategia on pikemminkin ilmaus valtuuston yleisestä tahtotilasta.

Kuntastrategia tulee säilyttää joustavana kunnallisen päätöksenteon valmistelun apuvälineenä ja sen tulisi olla myös vapaaehtoinen valtuustolle.

Kunnanhallituksen ja kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävät (40 ja 41 §)

Lakiluonnokseen on tehty lisäys siitä, että kunnanhallitus edustaa työnantajaa ja vastaa kunnan henkilöstöpolitiikan toteuttamisesta. Tehty lisäys selkeyttää vakiintunutta käytäntöä, jossa kunnanhallituksen on katsottu olevan työnantajaa edustava taho.

Omistajaohjausta ja kuntakonsernin johtamista koskevat ehdotukset (6, 47-49 §)

Kuntien yhteistoimintaa koskevat ehdotukset (10 luku) ovat tarpeellisia.

Kuntien yhteistoiminnasta annetaan aiempaa selvemmat reunaehdot kuntien välisen yhteistoiminnan järjestämiselle ja sopimuksien laadinnalle. Lisäksi 51 § selkeyttää kuntien yhteistoiminnan suhdetta julkisista hankinnoista annettuun lakiin.

Luottamushenkilöiden vaalikelpoisuuteen ehdotetut muutokset, erityisesti kunnanhallituksen osalta tytäryhteisöjen hallituksen jäseniä ja puheenjohtajistoa koskevat ehdotukset (74 § 1 ja 4 mom.)

Esitetyt säädökset, ettei kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa olevan henkilö olisi vaalikelpoinen kunnanhallituksen puheenjohtajaksi tai varapuheenjohtajaksi ovat perusteltuja. Säädökset vähentävät osaltaan kunnanhallituksen toimintakykyyn liittyviä ongelmia.

Päätoimisen ja osa-aikaisen luottamushenkilön asemaa ja luottamushenkilön oikeutta saada vapaata työstään koskevat ehdotukset (81 ja 82 §)

Päätoimisen ja osa-aikaisen luottamushenkilön asemaa ja luottamushenkilön oikeutta saada vapaata työstään koskevat ehdotukset ovat selkeitä. Ehdotus edistää mielenkiintoa kunnallisiin luottamustehtäviin.

Otto-oikeuden rajaaminen kunnanhallitukselle (93 §)

Ehdotus otto-oikeuden rajaamisesta kunnanhallitukselle vähentää byrokratiaa ja korostaa kunnanhallituksen vastuuta kunnan hallinnosta ja taloudesta.

Toimielinten sähköisiä päätöksentekotapoja koskevat ehdotukset (99 - 101 §) sekä kunnan ilmoitusten, kunnan toimintaa koskevien tietojen ja pöytäkirjojen julkaiseminen tietoverkossa (109, 110 ja 141 §)

Ehdotukset ovat oikeansuuntaisia ja perusteltuja, kun huomioidaan tietotekninen kehitys ja parantuneet valmiudet tiedon jakamiseen.

Alijäämän kattamisvelvollisuus määrääjassa ja alijäämän kattamisvelvollisuuden ulottaminen kuntayhtymiin (111 §)

Alijäämien kattamisvelvoite on hyvin perusteltu ottaen huomioon julkisen talouden kestävyysvajeen. Kattamisvelvollisuuden laajentaminen koskemaan kuntayhtymiä parantaa kuntatalouden tasapainottamispyrkimyksiä.

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan ja kuntayhtymän arvioimismenettely (119 ja 120 §)

Reunaehdot ja säädökset ovat yhdenmukaiset alijäämän kattamisvelvoitteen kanssa.

Tarkastuslautakuntaa koskevat ehdotukset (122 §)

Päätehtävinä säilyvät edelleen hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestäminen, arviointi ja muut tehtävät. Ehdotuksessa korostuu tarkastuslautakunnan tehtävä nimenomaan tuloksellisuuden arvioinnissa, johon ei kuulu operatiivisen toiminnan arviointi. Lisäksi ehdotuksessa nousee korostetusti esille tarkastuslautakunnan riippumaton rooli kunnanhallituksesta, mitä voidaan pitää perusteltuna parannuksena.

Tilintarkastus (123 §)

Tilintarkastusyhteisön valitseminen enintään kuudeksi tilikaudeksi lisää tarkastustoimintaan jatkuvuutta valtuustokausien välille.

Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajien tietojensaantioikeus (125 Tilintarkastajan tietojensaantioikeuden laajentaminen koskemaan myös kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen ja säätiöiden hallussa olevia asiakirjoja, parantaa tilintarkastajan mahdollisuuksia hoitaa tehtäväänsä.

Kunnan toimintaa markkinoilla koskevat ehdotukset, kuten kunnan myöntämien lainojen, takausten sekä vakuuksien rajoittaminen, kunnan kiinteistön luovutuksesta ja julkisen palvelun velvoite (15 luku)

Esitetty käytäntö selkeyttää nykyistä tilannetta ja on hyvin perustella.